

Kunnskapsdepartementet
 Postboks 8119 Dep
 0032 OSLO

Vår ref.
 2019/1991

Deres ref.

Dato
 27.06.2019

Høringssvar - forslag til lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk mv. (tolkeloven)

Sekretariatet for konfliktrådene (Sfk) viser til høringsbrev av 1. mars 2019 vedrørende forslag til lov om offentlige organers ansvar for bruk av tolk mv. (tolkeloven). Lovforslaget inneholder blant annet bestemmelser om offentlige organers plikt til å bruke tolk, krav om å bruke kvalifisert tolk, bruk av fjerntolking, krav om politiattest mm.

Om konfliktrådet

Konfliktrådet er en statlig tjeneste som tilbyr gjenopprettende møter som metode for å håndtere konflikter og lovbrudd. Hensikten er at partene gjennom dialog selv kan finne fram til gode løsninger enten det gjelder å gjøre opp for konkrete skader, eller gjenopprette krenkelser og mellommenneskelige relasjoner. Konfliktrådene kan benyttes både i sivile saker og i egnede straffesaker på ulike trinn. I 2014 fikk konfliktrådet ansvar for gjennomføring av straffereaksjonene ungdomsoppfølging og ungdomsstraff for ungdom i alderen 15-18 år, se nærmere beskrivelse nedenfor.

Pr. 1. juli finnes 12 konfliktråd over hele landet med til sammen 137 ansatte og ca. 550 meklere. Sfk ligger i Oslo, og har det faglige og administrative ansvaret for ordningen. Sfk rapporterer til Justis- og beredskapsdepartementet.

Innspill til høringsforslaget

Sfk er i hovedsak positiv til høringsforslaget. Bruken av tolk er viktig for å sikre språklige minoriteters reelle muligheter og rettssikkerhet. En del av konfliktrådets brukere har minoritetsbakgrunn, og konfliktrådet legger til rette for tolk der det er behov for det.

For konfliktrådene er kravet til tolk regulert i konfliktrådsloven § 16: «Partene har rett til å la seg bistå av kvalifisert tolk etter nærmere regler som departementet fastsetter i forskrift». Denne bestemmelsen er ikke konkretisert nærmere, og det er opp til konfliktrådene å vurdere konkret om en tolk er kvalifisert etter dagens lovgiving. Slik vi forstår det, er det lovforslaget § 6 første ledd, første punktum som er aktuell for konfliktrådet; «Offentlig organ skal bruke tolk når det følger av lov». Videre supplerer lovforslaget § 7, krav om kvalifisert tolk, bestemmelsen om tolk i konfliktrådsloven ved at lovforslaget presiserer hva som menes med «kvalifisert» tolk.

Postadresse:
 Sekretariatet for
 konfliktrådene
 Postboks 2110 Vika
 0125 OSLO

Besøksadresse:
 Møllergata 16, OSLO
 21 01 23 01
www.konfliktraadet.no

Saksbehandler:
 Edona Maksutaj
 Edona.Maksutaj@konfliktraadet.no

I høringsnotatet foreslås det en innføring av krav om uttømmende og utvidet politiattest for tolker i straffesakskjeden, og det presiseres hvilke uttømmende aktører det skal gjelde for, jf. forslag til tolkeloven § 10. Sfk registrerer at konfliktrådet ikke er nevnt. En del av konfliktrådets saker er del av straffesakskjeden. Det gjelder straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd, samt saker som er henvist fra påtalemyndigheten til mekling jf. straffeloven §§ 52a og 37 bokstav i) og j) og straffeprosessloven § 69 tredje ledd, straffeprosessloven 71a første og annet ledd. Slik vi ser det, vil det derfor være naturlig at det samme kravet til politiattest gjelder for sakene hos konfliktrådene, i hvert fall i ovennevnte straffesaker.

Departementet har videre vurdert om det bør innføres en mulighet for offentlig organ til å kreve egenandel for tolketjenester, i tilfeller der hensynet til rettssikkerhet og forsvarlig hjelp og tjeneste ikke gjør seg gjeldende. Sfk er i tvil om en bør innføre en slik ordning. Flere av brukerne av tolketjenester kan være økonomisk dårligere stilt enn andre, og det er derfor en risiko for at det ikke brukes tolk når det er behov for det, slik Kunnskapsdepartementets selv skriver i høringsnotatet.

Departementet foreslår også at det innføres en mulighet for offentlig organ til å kreve at personen det er bestilt tolk for, betaler et gebyr hvis vedkommende ikke møter opp til planlagt samtale, jf. forslag til tolkeloven § 21. Sfk ser at det kan være en fordel med et slikt gebyr fordi det vil kunne gi brukeren et større insentiv til å møte til planlagte samtaler. Faren for å måtte betale for tolk kan imidlertid være at enkelte lar være å benytte seg av nødvendige tjenester. Sfk anbefaler derfor at det ikke innføres et slikt gebyr.

Vennlig hilsen
Sekretariatet for konfliktrådene

Sigrid Bay
konstituert direktør

Edona Maksutaj
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevet signatur